

«Те'вє-молочар». Сучасні інтерпретації твору Шолом-Алейхема «Тев'є-молочар» в театрі та кіно

Богдан Ступка у ролі Тев'є

*«Це вистава не тільки про єврея,
а й про українця»*

Богдан Ступка

Мета

- Завершити текстуальне дослідження повісті «Тев'є-молочар»;
- з'ясувати значення монологів та народного гумору у творі;
- розвивати навички роботи з додатковою літературою та Інтернет-ресурсами;
- виховувати повагу до людей різних національностей, прищеплювати любов до театрального мистецтва

ШОЛОМ- АЛЕЙХЕМ

*У ПЕРЕКЛАДІ З МОВИ
ЇДИШ ОЗНАЧАЄ “МИР
ВАМ”*

Рабинович Соломон Наумович (Шóлом Нóхумович) (1859-1916)

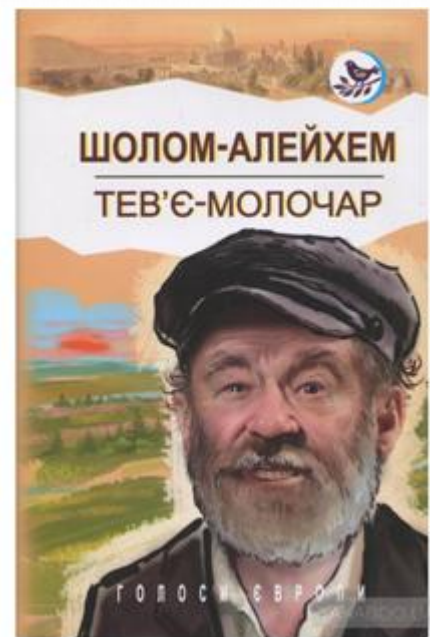
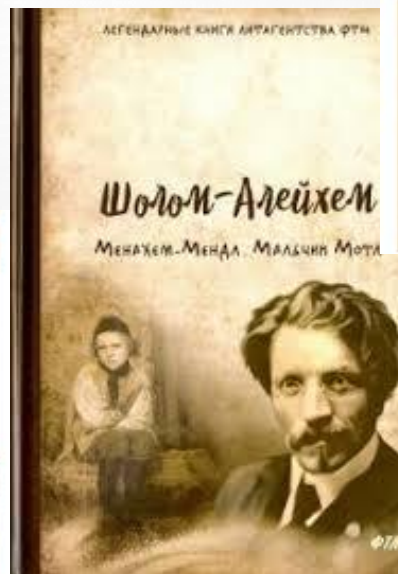
- ❑ ЄВРЕЙСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ДРАМАТУРГ.
- ❑ НАРОДИВСЯ НА ПОЛТАВЩИНІ У М.ПЕРЕЯСЛАВ (ТЕПЕР ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ КИЇВСЬКОЇ ОБЛ.)
- ❑ НАВЧАВСЯ В ХЕДЕРІ - ЄВРЕЙСЬКІЙ ПОЧАТКОВІЙ РЕЛІГІЙНІЙ ШКОЛІ.
- ❑ ПРАЦЮВАВ ДОМАШНІМ УЧИТЕЛЕМ У ЄВРЕЙСЬКОГО МАГНАТА ЕЛІМЕЛЕХА ЛОЄВА, РАБИНОМ (ДУХОВНИМ НАСТАВНИКОМ).
- ❑ ОДРУЖИВСЯ З ДОНЬКОЮ ЛОЄВА.
- ❑ ПІСЛЯ СМЕРТІ ТЕСТЯ ОТРИМАВ ВЕЛИЧЕЗНИЙ СПАДОК, АЛЕ ГРАВ НА БІРЖІ, ТОМУ РОЗОРИВСЯ.
- ❑ ЖИВ У ЛУБНАХ, БІЛІЙ ЦЕРКВІ, ЛЬВОВІ, ОДЕСІ; В ІТАЛІЇ, ШВЕЙЦАРІЇ; БАГАТО ПОДОРОЖУВАВ ЄВРОПОЮ. ПЕРЕЇХАВ ДО НЬЮ-ЙОРКА, ДЕ Й ПОМЕР.

ЦІКАВІ ФАКТИ БІОГРАФІЇ

- ЗАВДЯКИ МАЙСТЕРНІ ПЕРЕДАЧІ ОБРАЗІВ В СВОЇХ ТВОРАХ, ЙОГО НАЗИВАЛИ ЄВРЕЙСЬКИМ МАРКОМ ТВЕНОМ. ДО РЕЧІ, АЛЕЙХЕМ БУВ ЗНАЙОМИЙ З НИМ ОСОБИСТО, І ТВЕН ЗІЗНАВСЯ, ЩО ВВАЖАВ СЕБЕ АМЕРИКАНСЬКИМ ШОЛОМ АЛЕЙХЕМОМ.
- У ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ ЙОМУ ДУЖЕ СПОДОБАВСЯ ТВІР «РОБІНЗОН КРУЗО». НАСТІЛЬКИ НАДИХНУВШИСЬ НИМ, ХЛОПЧИК В 15 РОКІВ НАПИСАВ СВОЮ, ЄВРЕЙСЬКУ ВЕРСІЮ КРУЗО. І З ЦЬОГО МОМЕНТУ ВІН ТВЕРДО ВИРІШИВ СТАТИ ПИСЬМЕННИКОМ.
- ПОЧИНАЄ ПУБЛІКУВАТИСЯ В ПЕРШІЙ ГАЗЕТІ НА ЇДИШІ «ФОЛКСБЛАТ». ДО НЬОГО ПРИХОДИТЬ СЛАВА І ПОПУЛЯРНІСТЬ.
- ВІН ХВОРІВ НА ВАЖКУ ФОРМУ ТУБЕРКУЛЬОЗУ.

ТВОРЧІСТЬ. НАЙВІДОМІШІ ТВОРИ

- *ШОЛОМ-АЛЕЙХЕМ НАПИСАВ 10 РОМАНІВ, 20 П'ЄС, СОТНІ ПОВІСТЕЙ ТА ОПОВІДАНЬ, БАГАТО СТАТЕЙ.*
- *ПОВІСТІ:*
- *«ТЕВ'Є-МОЛОЧАР»*
- *«МЕНАХЕМ-МЕНДЛ»*
- *«ХЛОПЧИК МОТЛ»*
- *«ПІСНЯ НАД ПІСНЯМИ»*

Музей Шолом-Алейхема (м. Переяслав-Хмельницький)

Пам'ятник Шолом-Алейхему (м. Біробіджан)

Пам'ятна дошка (м. Львів)

Пам'ятна дошка
(м. Біла Церква)

Пам'ятник Шолом-Алейхем
(м. Київ)

«Тев'є-молочар» -

Розповідь звичайного селянина Тев'є про своє життя, про родину, про різні пригоди, на перший погляд, простодушна, часом смішна, часом вигадлива.

«ПАСПОРТ ПОВІСТІ»

- *РІК НАПИСАННЯ: 1894-1914 РР.*
- *ЖАНР: НОВЕЛІСТИЧНА ПОВІСТЬ
(9 НОВЕЛ-МОНОЛОГІВ).*
- *РІД – ЕПОС*
- *ОБРАЗОТВОРЧИЙ, ХУДОЖНІЙ РЯД ПОВІСТІ –
ТРАГІКОМІЧНИЙ.*
- *НАПРЯМ – РЕАЛІЗМ*
- *ТЕМА: РОЗПОВІДЬ ПРО ЖИТТЯ ЄВРЕЙСЬКОГО НАРОДУ В ПЕРШОМУ
ДЕСЯТИЛІТТІ ХХ СТ.*
- *ІДЕЯ: ЗОБРАЖЕННЯ СТІЙКОСТІ ЛЮДСЬКОГО ДУХУ ПЕРЕД ОБЛИЧЧЯМ
ЖИТТЄВИХ НЕГАРАЗДІВ;
ПОКАЗ “МАЛЕНЬКОЇ” ЛЮДИНИ З НАРОДУ;
ПОКАЗ НЕВИЧЕРПНОСТІ І СИЛИ
НАРОДНОГО ГУМОРУ*
- *ПОВІСТЬ РЯСНІЄ ЦИТАТАМИ ЗІ СВЯТОГО ПИСЬМА І МОЛИТОВ.*

СЮЖЕТ

- **ЖИТТЯ НЕ ЩАДИТЬ ТЕВ'Є
ТА 5 ЙОГО ДОЧОК.
ПОМИРАЄ ДРУЖИНА ТЕВ'Є
ГОЛДА.**
- **А В ДОВЕРШЕННЯ УСІХ
ЗЛИДНІВ ЄВРЕЇВ
ВИСЕЛЯЮТЬ ЗА ЦАРСЬКИМ
УКАЗОМ З ЇХ РІДНОГО
СЕЛА, ЗА «МЕЖІ
ОСІДЛОСТІ».**

ТЕВ'Є МАЄ П'ЯТЬ ГАРНИХ, ПРАЦЬОВИТИХ, РОЗУМНИХ ДОЧОК. ПО-РІЗНОМУ СКЛАЛИСЯ ЇХНІ ДОЛІ.

СТАРША ЦЕЙТЛ, НЕ БАЖАЮЧИ ПОВ'ЯЗАТИ СВОЮ ДОЛЮ ЗІ СТАРИМ ЗАМОЖНИМ М'ЯСНИКОМ ЛЕЙЗЕРОМ-ВОЛЬФОМ, ОДРУЖУЄТЬСЯ З БІДНИМ КРАВЦЕМ МОТЛОМ, ЯКИЙ ЗГОДОМ ПОМИРАЄ ВІД СУХОТ.

ІНША ДОЧКА ТЕВ'Є — **ГОДЛ** ЗАКОХУЄТЬСЯ В РЕВОЛЮЦІОНЕРА ПЕРЧИКА І ВИРУШАЄ РАЗОМ З НИМ НА ЗАСЛАННЯ У СИБІР.

ХАВА, ПОРУШИВШИ ЗАПОВІТИ БАТЬКІВ, ВИХОДИТЬ ЗАМІЖ ЗА НЕЄВРЕЯ, ПИСАРЯ ФЕДЬКА, ТА ПРИЙМАЄ ХРИСТІЯНСТВО. ЗА ТРАДИЦІЙНИМИ ЮДЕЙСЬКИМИ УЯВЛЕННЯМИ, ТАКА ДОЧКА ВВАЖАЛАСЯ ПОМЕРЛОЮ І ЗА НЕЮ МАЛИ СПРАВЛЯТИ ТРАУР. АЛЕ НА САМОТІ ТЕВ'Є СПАДАЄ ДУМКА: «А ЩО ТАКЕ ЄВРЕЙ І НЕ ЄВРЕЙ? І НАВІЩО БОГ СТВОРИВ ЄВРЕЇВ І НЕЄВРЕЇВ? А ЯКЩО ВЖЕ СТВОРИВ І ТИХ, І ІНШИХ, ТО ЧОМУ ВОНИ МАЮТЬ БУТИ ОТАКІ РОЗ'ЄДНАНІ, ЧОМУ ПОВИННІ НЕНАВИДИТИ ОДИН ОДНОГО?..»

ДОЧКА **ШПРИНЦЯ**, ЗАКОХАВШИСЬ У БАГАТОГО, АЛЕ НІКЧЕМНОГО І САМОЗАКОХАНОГО АРОНЧИКА, ВТОПИЛАСЯ, ВРАЖЕНА ЙОГО ВІРОЛОМСТВОМ.

ТРАГІЧНО СКЛАДАЄТЬСЯ І ДОЛЯ СУМИРНОЇ **БЕЙЛКИ**, ЯКА ВИХОДИТЬ ЗАМІЖ ЗА НЕЛЮБОГО БАГАТІЯ. АБИ ЗАБЕЗПЕЧИТИ БАТЬКОВІ СТАРІСТЬ

• **РОЗПОВІДЬ ЗВИЧАЙНОГО СЕЛЯНИНА
ТЕВ'Є ПРО СВОЄ ЖИТТЯ, ПРО РОДИНУ,
ПРО РІЗНІ ПРИГОДИ, НА ПЕРШИЙ
ПОГЛЯД, ПРОСТОДУШНА, ЧАСОМ
СМІШНА, ЧАСОМ ВИГАДЛИВА. АЛЕ ЗА
ВСІМ ЦИМ КРИЄТЬСЯ ГЛИБОКА
ЖИТТЄВА МУДРІСТЬ, БАЧЕННЯ ГЕРОЄМ
ГЛИБОКИХ ФІЛОСОФСЬКИХ ПРОБЛЕМ,
НАД ЯКИМИ ЛЮДИНА РОЗМІРКОВУЄ
УСЕ ЖИТТЯ**

Філософські проблеми	Життя і смерті, віри, сенс буття, щастя, багатство й бідність, національність	Вірить у Бога й покладається на нього у всіх своїх справах; хоча інколи дорікає йому за ті випробування, які він йому посилає; ставить йому «незручні запитання»
Морально-етичні проблеми	Уявлення про хороше й погане, правильне й неправильне, добро і зло	Ставлення до далеких родичів і до всіх євреїв як до близьких, до рідних; вияв гостинності; прощення провин та ін.
Психологічні проблеми	Ставлення до інших, до різних подій і неприємностей, до дотримання іншими норм поведінки	Тев'є за свої послуги просить мало й щиро радіє з того, що його високо цінують; думає, як не шокувати дружину відмовою від пропозиції м'ясника; з розумінням ставиться до вибору дочок

- ✓ *сенсу буття;*
 - проблема життя і смерті стосується Шпринці, яка покінчила з життям самогубством через нещасливе кохання;
- ✓ *удачі й невдачі;*
- ✓ *волі Божої та людської:*
 - проблема віри – єврейка Хава закохалася у православного писаря Федька
- ✓ *багатства й бідності:*
 - багатство й бідність – щасливий випадок з Тев'є, коли йому вдалося здобути гроші і корову, почати свою справу; історія Бейлки, яка вийшла заміж за багача-мільйонщика, але згодом подружжя залишилося ні з чим, було змушене важко працювати.

«Сміх крізь сльози»

- НА ВЛАСНОМУ ПРИКЛАДІ
ТЕВ'Є ПОКАЗУЄ,

ЩО ТРЕБА З ГУМОРОМ
СТАВИТИСЯ ДО
СКЛАДНОЩІВ, УМІТИ БУТИ
ВДЯЧНИМ ЗА ТІ ЩАСЛИВІ
МОМЕНТИ, ЯКІ Є В ЖИТТІ
КОЖНОЇ ЛЮДИНИ,

А ЯКЩО ВЖЕ НЕ ВИСТАЧАЄ
СЛІЗ — СМІЯТИСЯ.

«Коли вже немає сліз – пора сміятись. Що ще залишається робити?» – говорить Тев'є. Навіть вигнаний з рідного дому, з торбиною за плечима, він все ж таки не зломлений. Він вірить у життя.

Трагічна історія єврейської сім'ї, єврейське філософське відношення до життя з часткою сумного гумору змушують задуматися нас про своє життя і, можливо, по-іншому сприймати його

«Те'вє-молочар» на сцені театру

Вистава «Те'вє-Тевль» йшла на сцені **Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка** з **1989 року**. Ролі виконували талановиті актори **Богдан Ступка, Арсен Тимошенко, Олег Шваровський та інші**

Богдан Ступка у ролі Тев'є

*«Це вистава не тільки про єврея,
а й про українця»*

Богдан Ступка

**Академічний музично-драматичний театр
імені Юрія Дрогобича**

**Вистава «Тев'є-Тевель» за п'єсою
Горіна за мотивами Шолом-Алейхема**

**В ролях - Сергій Дудка,
Алла Шкондіна**

Фото із вистави

**Івано-Франківський
театр ляльок
ім. Марійки Підгірянки**

П'єса для дорослих

«Тев'є-молочар»

**Запорізький академічний обласний
Український музично-драматичний
театр ім. В.Г. Магара**

**Головну роль виконав народний
артист України Олександр Гапон**

**Одеський академічний
театр
музикальної комедії**

**В ролях – Володимир Фролов,
Вікторія Фролова**

**Черкаський академічний
обласний
музично-драматичний театр**

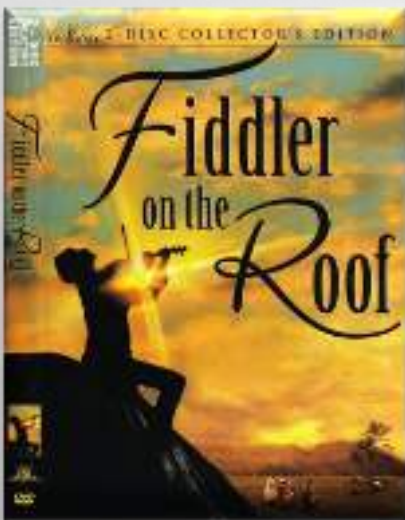

**В ролях – Юрій Берлінський,
Лідія Попова**

«Тев'є-молочар» в кіно

Хаїм Тополь –
ізраїльський та
американський
актор

1969 рік – Хаїм Тополь зіграв Тев'є-молочника у виставі «Скрипаль на даху», прем'єра якої відбулася в Театрі Її Величності. Постановка мала успіх. Режисер Норман Джуисон вирішив екранізувати твір. Фільм вийшов у прокат в 1971 році. Головну роль знову виконав Хаїм Тополь

Кадр з фільму

Євгеній Князєв у фільмі
«Тев'є-молочар»
2014

Українська
Кіно-Асоціація

Кадри з фільму

Оберімо головне з усього сказаного.

Шолом-Алейхем «Тев'є-молочар»

Текстуальне дослідження:

- Повість розповідає про життя **єврейського молочара Тев'є**, який мешкає в українському селі.
- Монологи головного героя** — це своєрідна філософія життя простої людини, що осмислює свою долю, страждання, віру в Бога та сенс буття.
- Через **діалоги з Богом** Тев'є виражає внутрішню боротьбу, сумніви й надії. Його монологи — це глибокі роздуми про **мораль, віру, сімейні цінності, суспільні зміни**.

Народний гумор:

- Гумор у творі — **самозахист, засіб виживання**, спосіб легше сприймати важке життя.
- Часто гумор межує з **іронією та самоіронією**, допомагаючи Тев'є не зламатися під тягарем життєвих труднощів.
- Приказки, прислів'я, жартівливі вирази — це **прикмети народної мудрості**, які автор широко використовує.

Підсумки уроку

- Як ви думаєте, чому митець обрав саме такий псевдонім?
- Які риси характеру головного героя твору і самого автора кожен із нас може взяти для себе?
(назвати одне слово)

Домашнє завдання

- ✓ Підібрати цитати до характеристики головного героя.
- ✓ Підготуватися до к.р. за темою «Література XX–XXI ст. Життя, історія, культура»